

Сопотська Вища Школа (Польща)

Черкаський державний технічний університет

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава
Маркевича в Ярославі (Польща)

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Хмельницький національний університет

Львівський торговельно-економічний університет

Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

Уманський національний університет садівництва

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького.



«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE**

Sopot Graduate School (Poland)

Cherkasy State Technological University

State Higher Technical-Economic School named after.
Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)

Vasyl Stefanyk Carpathian National University

Khmelnitskyi National University

Lviv University of Trade and Economics

Higher School of Economics and Management in Public
Administration in Bratislava (Slovakia)

Uman National University of Horticulture

VGGO "Union of Auditors of Ukraine"

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Audit company of Varianta Ltd

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy



**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL
PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY “**

**OF THE XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 23, 2025
Mukachevo

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

Павлишинець О.А., Кручак Л.В. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ: СУТНІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ, ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ТА ЕКОНОМІЧНА ЦІННІСТЬ	75
Пігош В.А. СИСТЕМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	77
Подгорський О.В., Максименко Д.В. ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	79
Полішук О.М. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ОБЛІКУ	81
Протасов В.В. ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ ПРАЦІ ДИРЕКТОРА ЛІЦЕЮ	83
Ратушна О.П. ОПТИМІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	85
Ренькас Ю. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСІВ АУДИТУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ	87
Реслер М.В., Балажинець М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	89
РЕСЛЕР М.В., Лалак І. ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ	91
РЕСЛЕР М.В., Шманько А. ГАРМОНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ: КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	93
Савонік Т.П., Бойков М. І., Баранчук С.В. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН	94
Скоробогата Л.В. ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОНТРОЛЬОВАНИХ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ	97
Сопко Р.Ю., Королович О.О. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ДЛЯ СТАРТАПІВ: МІНІМАЛІЗМ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ	99
Теліга О.П., Максименко Д.В. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	101
Фекете Т.А., Головачко В.М. ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ КОРИСТУВАЧІВ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ДІЛОВОМУ ПАРТНЕРСТВІ	102
Хома С.В., Максименко Д.В.	105

економічні вигоди. Ця цінність може бути прямою (наприклад, продаж ліцензій на ПЗ) або непрямую, вираженою у:

- Підвищенні ефективності операційних процесів (автоматизація).
- Зниженні витрат (мінімізація помилок завдяки якісним даним).
- Створенні конкурентних переваг (інноваційні продукти та послуги).
- Поліпшенні якості управлінських рішень, що базуються на достовірній та своєчасній обліковій інформації.

Для забезпечення якісної інформаційної бази управління необхідне чітке виділення інформаційних ресурсів як самостійного об'єкта бухгалтерського обліку. Сучасна облікова практика (зокрема, МСФЗ та національні стандарти) визнає лише ту частину ІР, що відповідає критеріям нематеріального активу (ідентифікованість, контроль, очікувані економічні вигоди). Однак значна частина внутрішніх, неформалізованих даних, а також витрати на забезпечення їхньої якості (наприклад, навчання персоналу чи валідація даних) часто списуються на витрати поточного періоду.

Облікове забезпечення якості ІР вимагає:

1. Розробки внутрішньої класифікації ІР, що відповідає потребам управління.
2. Створення аналітичних рахунків для обліку витрат на всіх стадіях життєвого циклу, включаючи витрати на валідацію та верифікацію даних.
3. Формування підходів до оцінки ІР, які не відповідають критеріям нематеріальних активів, але мають значну економічну цінність (наприклад, через їхню вплив на якість кінцевої продукції або ефективність внутрішнього контролю).

Таким чином, розвиток обліку ІР має бути спрямований не лише на їхнє формальне відображення у балансі, але й на забезпечення релевантної та достовірної інформації про їхню якість та ефективність використання.

Список використаних джерел:

1. Пушкар М.С., Пушкар М.Р. Інформаційні ресурси для бізнесу: формування та використання. Тернопіль: Карт – бланш, 2021. 217 с.

Пігош В.А.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

СИСТЕМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств підвищення ефективності системи управління, що неможливо без якісного обліково-аналітичного забезпечення. В цьому контексті особливого значення набувають управлінський облік і система бухгалтерського контролю, які забезпечують керівництво інформацією для прийняття обґрунтованих рішень [1].

Розвиток цифрових технологій і автоматизація бізнес-процесів зумовлюють

необхідність перегляду підходів до організації управлінського обліку та внутрішнього контролю [2]. Вони стають не лише засобами фіксації даних, а інструментами стратегічного управління ефективністю та ризиками.

Бухгалтерський контроль — це сукупність процедур перевірки достовірності облікової інформації, дотримання принципів і стандартів обліку, а також забезпечення збереження активів підприємства [3].

Як зазначає М. Білуха, контроль є функцією управління, спрямованою на виявлення відхилень фактичних показників від планових і запобігання помилкам та зловживанням [4].

Система бухгалтерського контролю виконує такі завдання:
забезпечення достовірності фінансової інформації;
попередження та виявлення помилок;
моніторинг виконання бюджетів;
сприяння ефективному використанню ресурсів [5].

В умовах цифрової економіки контроль набуває нових форм — автоматизований, аналітичний, інтегрований, що базується на застосуванні ERP-систем, хмарних технологій і систем штучного інтелекту.

Управлінський облік — це система збору, обробки й аналізу інформації, яка необхідна для планування, контролю та оцінки діяльності підприємства [6].

На відміну від фінансового обліку, управлінський орієнтований на внутрішніх користувачів і забезпечує їх оперативними даними для коротко- та довгострокового планування.

Сучасний управлінський облік включає:
облік витрат і калькулювання собівартості;
бюджетування;
аналіз відхилень;
оцінку результативності підрозділів.

Як зазначає Г. Кірейцев, розвиток управлінського обліку сьогодні неможливий без інтеграції з системою внутрішнього контролю, оскільки саме контроль забезпечує якість управлінських даних [7].

У процесі цифрової трансформації економіки відбувається конвергенція бухгалтерського обліку, контролю та інформаційних технологій. ERP-системи (Enterprise Resource Planning) дозволяють поєднувати облік, планування, контроль і аналіз у єдиній платформі.

Важливою тенденцією є перехід від ретроспективного до прогностного контролю, коли система не лише фіксує відхилення, а й моделює можливі наслідки управлінських рішень.

Цифровий контроль стає елементом системи внутрішнього аудиту, забезпечуючи моніторинг ключових показників у реальному часі. Це підвищує прозорість управлінських процесів, скорочує ризики і забезпечує ефективність управлінських рішень [7].

Таким чином, бухгалтерський контроль і управлінський облік є взаємопов'язаними елементами єдиної системи управління підприємством. Контроль забезпечує достовірність і надійність облікової інформації, тоді як управлінський облік формує аналітичну основу для прийняття рішень.

В умовах цифровізації ефективність цих систем значно зростає завдяки використанню автоматизованих засобів контролю, інтегрованих платформ і аналітичних інструментів. Перспективним напрямом розвитку є створення інтелектуальних систем управлінського контролю, що поєднують функції обліку, аналізу та прогнозування діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку. – Житомир: ПП «Рута», 2020.
2. Horngren C. T., Sundem G. L., Stratton W. O. Introduction to Management Accounting. – Pearson Education, 2014.
3. Кірейцев Г. Г. Облік і контроль у системі управління підприємством. – К.: КНЕУ, 2019.
4. Білуха М. Т. Контроль і ревізія: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2018.
5. Левицька С. О. Внутрішній контроль: методологія та практика. – Тернопіль: Екон. думка, 2021.
6. Сопко В. В. Управлінський облік: сучасна концепція. – К.: КНЕУ, 2020.
7. Кірейцев Г. Г. Контроль і управління витратами підприємства: концепції та інструменти. – Бухгалтерський облік і аудит, 2022, №4.

Подгорський О.В.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Максименко Д.В.,

канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

В умовах зростання конкуренції та динамічного розвитку економічного середовища ефективність діяльності підприємства значною мірою залежить від якості управлінських рішень. Прийняття таких рішень потребує достовірної, своєчасної та релевантної інформації. В цьому контексті облікова інформація виступає ключовим інструментом, який забезпечує менеджмент підприємства необхідними даними для планування, контролю та аналізу господарської діяльності.

Найважливішим фактором нормального функціонування виробництва є управлінська діяльність, при якій менеджери оперують вірогідною та оперативною інформацією. За допомогою інформаційного забезпечення відбувається взаємозв'язок між підрозділами, розмежування прав та відповідальності кожного підрозділу перед адміністрацією підприємства. Інформаційна система підпорядкована потребам організаційної структури підприємства. Особливу роль відіграє управлінський облік, який орієнтований не лише на зовнішню звітність, а



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>